Ч. 227 Субота 21 (9) жовтня 1893. Рôкъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Редакція и Администрація улица Чарнецкого ч. 3.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціѣ неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвской".

Передплата у Львовѣ въ Администраціи „Газеты Львôвской" и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . — 20 к
Поединчое число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поединчое число 3 к

Рада державна.

4. Засѣданє Палаты пословъ зъ дня 18 жовтня 1893.

На сѣмъ засѣданю вела ся дальше дискусія надъ першимъ читанємъ предложеня о выимковôмъ станѣ въ Празѣ. — Пос. Вашатый робивъ закиды правительству, що оно на оправданѣ жалѣ ческого народу вôдповѣдає насильствомъ. О надуживаню права товариствами не може бути й бесѣды, бо всѣ зборы заразъ розвязувано. Бесѣдникъ въ послѣднихъ часахъ умысно не бравъ участи въ зборахъ, бо знавъ, що само его имя выстане до ихъ розвязаня. Противъ вѣроисповѣданьнѣхто въ Чехахъ не выступавъ, а такъ само не было напасти на праскѣ суды або власти скарбовѣ. Вôдтакъ перейшовъ бесѣдникъ на порушену пос. Шнайдеромъ жидôвску справу и сказавъ, що староста въ Кутнôй горѣ выдавъ таке розпорядженє: 1. Назвища осôбъ, що въ публичныхъ мѣсцяхъ говорять о жидахъ, треба подавати властямъ до вѣдомости. 2. Тому, кому свѣтять ся очи, шинкарѣ не повиннѣ давати напиткôвъ. Вашатый згадавъ опôсля о тульоньскихъ торжествахъ и сказавъ: таке збратанє ся двохъ народôвъ дає бодай поруку, що нѣмецкє дерево не выросте до неба. Чехи тѣшать ся зъ того.

Пос. Форегґеръ зложивъ именемъ двохъ другихъ „дикихъ" Кавза и Морроrо заявленє, що они не будуть голосувати за застановленємъ судôвъ присяжныхъ и за станомъ выимковымъ въ Празѣ, а то зô взгляду на поступованє правительства супротивъ Нѣмцѣвъ. Станъ выимковый не мае на цѣли охороны Нѣмцѣвъ въ Чехахъ. Цѣла дотеперѣшна система довела до сего заколоту. — Пос. Гавкъ (якій?) домагавъ ся, щобы правительство предложило свои мотивы въ повнôй Палатѣ, а не въ комісіи, бо всѣ послы мають право ихъ почути. — Пос. Квеквичъ доказувавъ, що народъ ческій не давъ причины до зарядженъ выимковыхъ, а довѣрочнѣ информаціи въ комісіи суть недостаточнѣ. Тероризмъ не вôдстрашить Молодочехôвъ вôдъ справедливого обставаня при правѣ державнôмъ. Бесѣдникъ завѣривъ Чехôвъ о симпатіяхъ сербского народу и повторивъ свою бесѣду по сербски.

Пос. Клюнъ поставивъ внесенє, щобы предложенє правительственне передати окремôй комісіи зложенôй зъ 24 членôвъ. Пос. Романчукъ уважае розпорядженя выимкови зъ тои причины за непотрѣтнѣ, бо нашѣ законы суть такъ елястичнѣ, що можна въ звычайнôй дорозѣ на все знайти способы. Коментованє законôвъ вôдбувае ся неразъ такъ, що можна бы домагати ся розпорядженъ выимковыхъ для охороны особистои свободы. Клюбъ рускій выжидає мотивôвъ правительства и розслѣдить ихъ зô взгляду на добро державы. — По сѣмъ принято внесенє Клюна и перервано засѣданє.

Коло польске ухвалило дня 16 с. м. всѣма голосами противъ одного (здаєсь пос. Леваковского) и розôслало клюбамъ лѣвицѣ и Гогенварта слѣдуючій комунікатъ: „Коло польске не выключаючи засадничо гадки розширеня права выборчого дорогою вôдповѣдаючою нашимъ засадамъ автономічнымъ, ухвалило, що зô взгляду на интересы державы, интересы народнѣ и засады автономічнѣ, не годить ся зъ змѣстомъ правительственного проекту закона выборчого и поручає своему предсѣдателеви, щобы высказавъ то при першôмъ читаню згаданого проекту въ Палатѣ пословъ".

Клюбъ сполученои нѣмецкои лѣвицѣ розôславъ слѣдуючій комунікатъ: „Сполучена нѣмецка лѣвиця видить въ правительственнôмъ проектѣ реформы выборчои тяжке загроженє политичного стану посѣданя клясъ мѣщаньскихъ и селяньскихъ взагалѣ, а нѣмецкого народу спеціяльно. Лѣвиця єсть готова передовсѣмъ клясѣ робôтничôй сотворити сейчасъ репрезентацію и въ засадѣ дѣлати спôльно въ загальнôй реформѣ выборчôй въ дусѣ розширеня права голосованя, котра бы однакожь при вôдповѣднôмъ розширеню числа пословъ, представляла заразомъ достаточну поруку для управненыхъ интересôвъ мѣского и селяньского стану середного. Сполучена нѣмецка лѣвиця мусить вже нинѣ высказати обуренє въ причины поступованя правительства, котре передъ кôлькома мѣсяцями завѣряло въ своѣй проґрамѣ, що здержить всѣлякѣ змѣны въ народнôмъ станѣ посѣданя, а теперь предкладає таку якъ ся реформу выборчу, перемѣняючу всѣ народнѣ вôдносины въ мѣстахъ, не выслухавши при тôмъ голосôвъ партій парляментарныхъ и покликаныхъ кругôвъ людности, такъ якъ то вказувала натура предмету, прикладъ исторіѣ реформъ выборчихъ въ иншихъ краяхъ, звычай парляментарный и політичный обовязокъ.

Наконецъ клюбъ Гогенварта (консервативный) оголосивъ такій комунікатъ: „Клюбъ консервативный, хочь готовъ єсть приложити руку до справедливого доповненя чинного

Червона Камелія.

Зъ мадярского. — Кольомана Міксата.

Музо, ты вѣрно стояла при менѣ! Коли я бувъ ще малымъ хлопцемъ, ты диктувала менѣ хорошѣ стишки моимъ родичамъ на именины; колижь кровь почала грати въ моихъ жилахъ, ты шептала менѣ любовнѣ речѣ до уха. Теперь я то все вже перебувъ. Моихъ родичѣвъ нема вже на свѣтѣ, а за красными жѣнками надармо оглядаюсь. Коли згадаю собѣ на давнѣ часы, то менѣ якось такъ на души, якъ въ задушний день... Я приходжу вже до тои третои границѣ, де чоловѣка потягають до себе ще лишь всечестнѣ выборцѣ.

Музо не гнѣвай ся! Але коли вже не хотѣлась менѣ помогти, то бодай не сердь ся, коли буду теперь розказувати про моихъ выборцѣвъ, Секлерôвъ.

Ты гадаєшь, що я ихъ добре не знаю? Чому бы нѣ? Коли я бувъ ще молодымъ паробчакомъ, перебувавъ я може пôвъ року у свояковъ въ Кронштадтѣ и ходивъ зъ вôдтамъ часто на прогульку до Узонъ-Мальнашъ и крутивъ ся тамъ коло хорошои тамошнои дѣвчины. Було то зъ початкомъ весны и пригадую собѣ добре ще нинѣ, кôлько мене то грошей коштувало, бо пôдъ ту пору бувъ въ Кронштадтѣ дурный звычай, що при кождôй гостинѣ у своеи любки треба було приносити камелію.

Камелїи купувавъ я правильно у одного огородника. Воза позычавъ менѣ мôй свояк, а я мусѣвъ лишь конѣ наймати. Тогды була у мене пристрасть поганяти самому конѣ и першою моєю задачею було познакомити ся зъ вôзникомъ.

Разъ, красного дня по полудни, забравъ ся я бувъ якъ разъ розвѣдувати ся про житє мого вôзника. Бувъ то паробокъ высокого росту, обголеный, що знавъ добре, якъ поганяєсь конѣ.

— Ось вамъ добре циґаро. Курѣть собѣ спокôйно, а я вже самъ буду поганяти конѣ.

Коли мы такъ ѣдемо, надходить каравана, що складала ся зъ около трицяти возôвъ — каравана Секлерôвъ. Они заняли були бôльшу часть дороги, а нашъ вôзъ ледви ѣхавъ по кременистôй дорозѣ и мало зъ мене душу не вытрясъ. Менѣ прийшовъ на гадку той селяньскій розумъ, котрый знаменито сполучає теорію зъ практикою. Въ теоріи каже ся, що оденъ вôзъ повиненъ трицятьомъ уступати ся зъ дороги, а практика учить, що лѣпше, щобы тѣ трицять уступали ся одному. Въ послѣднôмъ случаю мусѣвъ бы кождый изъ трицяти возôвъ лишь хвильку ѣхати по злôй дорозѣ, коли противно той оденъ мусѣвъ бы трицять разôвъ такъ довго перебувати ту муку.

Але Секлеры очевидно не прийшли ще були до познаня сеи мудрости, бо имъ було байдуже про тѣ муки, якѣ я перебувавъ переѣзджаючи попри нихъ.

Коли я такъ опинивъ ся може коло двадцятого воза, не мôгъ вже выдержати и кажу:

— Прецѣ то не красно зъ вашои стороны, що вы не уступаєтесь зъ дороги.

— Секлеръ не уступає ся Сасови — вôдповѣвъ оденъ чоловѣкъ зъ воза и здвигнувъ плечима.

— Та я не Сасъ. А вôдтакъ моглибъ вы чей мати тôлько розуму, коли видите, яка моя тарадайка; готова розлетѣти ся на дрôбнѣ куснѣ.

А якійсь старый Секлеръ на то:

— А чомужь вы не зачекали, доки ажь мы не переѣдемо? Бо о тôмъ не ма й бесѣды, щобы мы вамъ уступали ся.

— Нема бесѣды? — крикнувъ я изъ злости. — Побачимо.

Въ тôй хвили навернувъ я конѣ и ставувъ впоперекъ дороги. Ажь теперь наробивъ я собѣ клопоту. Зробивъ ся крикъ. Секлеры позскакували зъ возôвъ и збѣгли ся до мене, але на диво стали мене спокôйно безъ нѣякого розъяреня вразумляти.

— То не выйде вамъ на добре — каже оденъ поважный Секлеръ, котрого другѣ кликали паномъ Борчошемъ. — Вы, паничу, не добре зробили.

— „Хто мечемъ воює, вôдъ меча гине" — додавъ якійсь другій, зъ головою якъ справдѣшна грушка.

— А я таки не уступлю ся — сказавъ я уперто.

Теперь высунувъ ся напередъ якійсь дзю-

права выборчого при застереженю засадъ автономічныхъ, мусить однакожь признати правительственный проектъ реформы выборчои въ его теперѣшнôмъ змѣстѣ за ненадаючій ся до принятя зô взгляду на интересы державы и краѣвъ коронныхъ. Клюбъ поручивъ вже при першôмъ читаню проекту высказати повысшій поглядъ."

Переглядъ політичный.

Напружена ситуація парляментарна дала причину до всѣлякихъ неимовѣрныхъ поголосокъ, котрî поясняють ся нервовостію, яка запанувала теперь въ кругахъ парляментарныхъ. Говорено о дімісіѣ мін. Залеского, вôдтакъ о дімісіѣ мін. Штайнбаха, вôдтакъ о дімісіѣ цѣлого міністерства, однакожь все то суть поголоски безъ пôдставы.

Budap. Corr. доносить такожь, що наразѣ нема и бесѣды о розвязаню австрійского парляменту. Правительство въ справѣ реформы выборчои позволить зъ собою поторгувати и ажь тогды, колибъ при першôмъ читаню проектъ сей въ засадѣ вôдкинено, возьме правительство пôдъ розвагу розвязане Рады державнои.

Неаполітаньскî часописи доносять, що якійсь чоловѣкъ допустивъ ся замаху на Кріспіого, але его уратувавъ французскій журналістъ, котрый поваливъ напастника на землю.

Пôсля поголосокъ кружачихъ у Ватиканѣ мае Папа бути дуже невдоленый зъ прихильного выступленя декотрыхъ ґазетъ для Россіѣ и Франціѣ и выдавъ въ сѣй справѣ вôдповѣднî инструкціи кард. Рамполи.

Новинки.

Львôвъ дня 20 жовтня.

— **II. віцепрезидентъ краєвои Дирекціѣ скарбу** дръ В. Корытовскій вернувъ въ вôдпустки и обнявъ урядоване. Авдієнцій буде удѣлювати два разы въ тыждень, въ середу и въ недѣлю вôдъ 11 до 1 год. по полудни.

— **Святковане памяти Маркіяна Шашкевича.** Русины тернопôльскî постановили обходити память перенесеня мощей первого будителя Руси галицкои Маркіяна поминальнымъ богослуженємъ и отвѣтною проповѣдію въ церквѣ мѣскôй дня 1 падолиста с. р. Збôльшеный хоръ мѣщаньскій вôдспѣвае службу Божу и парастасъ. Вечеромъ того жь дня выголошеный буде популярный вôдчитъ для мѣщаньства о дѣяльности и заслугахъ первого галицкого вѣщуна. Надѣятись, що и окрестнôсть Тернополя обôйде сей день памятный. — Зъ Коломыи пишуть: Щобы такожь на провінціи звеличити память 50-тыхъ роковинъ смерти Маркіяна Шашкевича и перенесенє мощей поета зъ Новосѣлокъ лѣскихъ до Львова, рѣшили Русины коломыйскій устроити дня 1 падолиста о годинѣ 9 ôй рано богослуженє зъ вôдповѣдною проповѣдію, а вечеромъ того-жь дня вечерницѣ въ комнатахъ „Родины". Можна сподѣвати ся, що въ тôмъ святкованю памяти Маркіяна возьме участь якъ найбôльше Русинôвъ зъ мѣста и околицѣ — духовеньство, свѣтска интеліґенція, мѣщане и селяне. На похоронъ мощей Маркіяновыхъ выѣде зъ Коломыѣ до Львова окрема депутація.

— **Конференція** членôвъ філіѣ руского Товариства педаґоґічного вôдбуде ся въ урядѣ громадскôмъ въ Щирци дня 22 жовтня с. р. о годинѣ 2 ôй. На сю конференцію выдѣлъ запрошуе пп. членôвъ. Порядокъ дневный: 1) Вôдчитанє протоколу зъ послѣднои конференціи. 2) О новôй правописи школьнôй (вôдчитъ). 3) Зъ житя Маркіяна Шашкевича (вôдчитъ). 4) Выбôръ вôдноручникôвъ на торжество перевезеня мощей М. Шашкевича и на загальный зборъ товариства педаґоґічного у Львовѣ. 5) Внесеня членôвъ. — *Вôдъ выдѣлу.*

— **Въ справѣ крадежи въ тернопôльской касѣ ощадности** вôдбула ся, якъ звѣстно, передъ кôлькома днями касаційна розправа, про котру мы въ своѣмъ часѣ згадували. Вѣденьскî ґазеты подають теперь такî подробицѣ зъ цѣлого процесу. Дня 19 падолиста 1891 р. пропала зъ тернопôльскои касы ощадности цѣла зложена тамъ готôвка, въ высотѣ 24.800 зр. Було се мѣжь 1 а 3 ою годиною зъ полудня, коли вже каса була замкнена и нѣкого чужого въ нѣй не було. Пôдозрѣнє упало на урядникôвъ касы Джимуховского и Сковроньского якъ такожь на практиканта Екерта, котрыхъ заразъ увязнено. Однако по кôлькохъ тыждняхъ здержано зарядженє противъ нихъ слѣдство, бо тî урядники выказали свое „алібі" Всякî доходженя властей, щобы выкрыти виновника крадежи були безуспѣшнî. Ажь дня 10 лютого с. р. дôйшовъ до прокураторіѣ державнои у Львовѣ доносъ, що урядникъ тернопôльскои касы ощадности Антôнъ Рудый живе понадъ станъ и що робить выдатки, якихъ не мôгъ бы покрывати зъ своеи мѣсячнои платнѣ (50 зр.). При дуже строгôй ревізіѣ переведенôй въ мешканю Рудого найдено около 1000 зр. по части въ готôвцѣ, по части жь въ льосахъ або книжочкахъ касы ощадности. Рудого увязнено. Въ слѣдствѣ перечивъ вôнъ рѣшучо пôдношенымъ противъ него закидамъ, кажучи, що найденî у него грошѣ се въ бôльшôй части власнôсть его сестры, котра недавно продала власный кусникъ грунту, а решту заробивъ вôнъ давнѣйше при роботахъ катастральныхъ. Слѣдство сконстатовало, що сестра Рудого продала дѣйстно ґрунтъ за 700 зр., зъ того 430 зр. вложила въ щадници. Мимо того засуджено Рудого дня 9 червня на 7 лѣтъ тяжкои вязницѣ. Противъ сего засуду внѣсъ вôнъ жалобу неважности, опираючи ся на тôмъ, що особы, противъ котрыхъ зарядженє було перше слѣдство въ тôй самôй справѣ, були пôдчасъ его розправы заприсяженî яко свѣдки. Розправѣ касаційнôй проводивъ президентъ сенату Ракинчъ. Ґенеральный прокураторъ промавлявъ за вôдкиненємъ жалобы, бо трибуналъ призчавъ бувъ попередно, що на згаданыхъ особахъ не тяжить нѣяке пôдозрѣнє що-до того злочиньства, отже нѣчого не стояло на перешкодѣ, щобы тî особы не могли присягати. Въ вôдповѣдь на се пояснивъ оборонецъ, дръ Марк. Фрідманъ, цѣлый сей незвычайный случай и доказувавъ зъ актôвъ, що найбôльша часть моментôвъ обтяжаючихъ Рудого цѣлковито усунена. Богато свѣдкôвъ зôзнало въ его користь, отже, де небезпечнôсть похибки така велика, а доказы такî недостаточнî, то пôсля приписôвъ поступованя карного не можна було допустити до присяги свѣдкôвъ Джимуховского и Сковроньского. — Трибуналъ касаційный прихиливъ ся до поглядôвъ оборонця, знѣсъ першій засудъ и зарядивъ переведенє новои розправы передъ судомъ присяжныхъ.

— **Ґр. Макъ-Магонъ,** князь Мадженты, французскій маршалокъ и другій президентъ французскои републики, померъ дня 17 жовтня на своѣмъ замку Лизоре. Ґр. Макъ-Магонъ уродивъ ся 1808 року въ Сіллі коло Отенъ у Франціи зъ ирляндскои родины. Въ роцѣ 1825 вступивъ до службы войсковои; въ 1848 р. именованый бувъ ґенераломъ бриґады въ Альжірѣ, 1852 року ґенераломъ-инспекторомъ пѣхоты. Бравъ участь въ кримскôй войнѣ и рѣшивъ побѣду союзныхъ войскъ при добутю форту „Малаковъ" пôдъ Севастополемъ и побѣдивъ Австрійцѣвъ въ 1859 р. въ битвѣ пôдъ Маджентою, за що одержавъ титулъ князя Мадженты. Въ пруско французской войнѣ 1870/71 року бувъ въ початку головнымъ командантомъ арміи. По битвѣ пôдъ Седаномъ, раненый, доставъ ся разомъ зъ Наполеономъ III до прускои неволѣ. По скôнченôй войнѣ обôймивъ команду т. зв. версальскои арміѣ (1871 р.) и поборовъ париску комуну. Въ 1873 роцѣ по уступленю Тірса бувъ выбраный президентомъ републики и лишивъ ся на тôмъ становищи до сѣчня 1879 року. По нѣмъ обôймивъ президентуру Жіль Ґреві. Вôдъ сего часу усунувъ ся Макъ-Магонъ вôдъ публичного житя и живъ у своихъ посѣлостяхъ.

— **Холера.** Дня 17 с. м. лѣчило ся 48 особъ; дня 18 с. м. прибуло 14 хорыхъ, убуло 6, отже лѣчить ся 56. Якъ видко зъ тыхъ справоздань, число хорыхъ все сягае около 50 що дня.

— **Всячина зъ Буковины.** Въ Становцяхъ долѣшныхъ надъ Черемошомъ згорѣло за 20.000 зр. збôжа ґр. Кл. Дѣдушицкого. — Въ Зуринѣ двое дѣтей селянки Аницѣ Купаренко бавили ся въ хатѣ безъ надзору и обое влѣзли до якоись скринѣ. Наразъ вѣко замкнуло ся, а що не було кому его отворити, дѣти подушили ся у скрини. — Два робôтники занятî при будовѣ зелѣзничого двôрця въ Новоселици Михайло Кіслінґеръ и Осипъ

батый и поморщеный Секлеръ та каже зъ повагою:

— Тотî попереду проклялибы насъ, колибъ побачили, що мы гôршî вôдъ нихъ. Не можемо безъ сорому вамъ уступити ся, хочь и якъ бы мы радî.

— Менѣ про те байдуже, любî краяне — кажу. — Я знаю лишь тôлько, що не уступлю ся зъ мѣсця.

Тогды скочила изъ воза, наповненого граблями, прутємъ та кошами якась дуже красна молодиця такъ зручно, якъ яка кôтка и взявшись попôдъ боки вôдозвалась насмѣшливымъ голосомъ:

— Докижь вы будете тутъ нимъ короводитись?

— Цить! — успокоювавъ єѣ панъ Борчошь. — Годѣжь, дитинко, щобы насъ двацять бралось до одного.

Бѣле личко молодицѣ ажь зайшло кровю вôдъ гнѣву и она крикнула грôзно на своихъ, якъ якій командантъ войсковый:

— Тажь не будемо тутъ ночувати! Берѣть вôзъ на бôкъ!

Сказавши то скочила смѣло передъ конѣ, схопила ихъ малыми, бѣлыми якъ снѣгъ ручками за поводы и за хвильку вôзъ, на ганьбу, стоявъ вже на боцѣ.

Въ менѣ ажь кипѣло и я не мôгъ видержати, щобы не потягнути батогомъ послѣдного Секлера, що переѣздивъ попри мене, а вôдтакъ пôгнавъ ся, що лишь конѣ могли выскочити. Тымчасомъ чую, якъ Секлеры кричать за мною: „Гонѣмъ за ними!"

Въ однôй хвили повôдпрягали они конѣ, посѣдали на нихъ и пустились за нами, а попереду всѣхъ хороша молодиця зъ мѣтлою въ руцѣ.

— Отъ тобѣ маєшь! — подумавъ я собѣ и переляканый давъ поводы вôзникови та кажу: Гони, що можешь, бо пропадемо!

Я схиливъ ся у возѣ, щобы мене не захопивъ якій камѣнь, а мôй вôзникъ, хочь то блѣдне то червонѣе, а все таки розумуе та каже:

— Або намъ призначено, щобы они насъ здогонили и убили, або намъ призначено, щобы они насъ не убили, то й не здогнять. Богъ такъ дасть тогды, що межи нами а ними выросте зъ пôдъ землѣ густый лѣсъ.

— Гони, кажу, бôй ся Бога и не говори богато, бо ось-ось вже насъ здогонять!

— Єсть ще оденъ спосôбъ — каже на то мôй вôзникъ. — Дайте менѣ скоренько вашу камелію, що маєте въ дѣрцѣ вôдъ ґузика.

Я не надумуючись довго давъ єму цвѣтку а вôнъ кинувъ єѣ заразъ на землю, саме коло якоись калюжѣ.

— Що ты зробивъ? На що ты кинувъ мою цвѣтку? Чи ты здурѣвъ?

— Може й не здурѣвъ — каже вôнъ на то, и правду сказавъ. Такî то вже тî жѣнки! Молодиця въ самôй рѣчи доглянула цвѣтку на дорозѣ, здержала коня и пôдняла цвѣтку. Була, бачите, женщина и годѣ! Одна цвѣтка вôдзивалась до другои: Пôдойми мене, не лишай мене тутъ! — и она не може тому опертись.

Черезъ молодицю задержались и другî а мы тымчасомъ гнали дальше. Я ще видѣвъ, якъ она скочила знову на коня а бѣла хустка, що розвязала ся на ѣй головѣ, лишь пôдлѣтала въ гору а такъ само и шкôрянна торба, що була причѣплена до пояса. За то мала она на грудехъ червону камелію.

Мы доѣхали щасливо до села Узонъ. Цвѣтка насъ выратувала. Мы заѣхали до вôйта и на щасте застали его дома. Вôнъ стоявъ коло ворôтъ и заразъ мене пôзнавъ. Я ледви що мôгъ промовити и кажу:

— Ратуйте мене, бôйте ся Бога! За мною гонять.

— Щожь такого стало ся? Хо гонить за вами?

— Я потягнувъ одного Секлера батогомъ.

— То нещасте, то дуже зле, — сказавъ вôйтъ — але побачимо, може дасть ся що зробити. Але якъ то вы важили ся зачѣпати Секлерôвъ? То дуже недобрый нарôдъ, готовî ще й мене убити, коли вже разъ до того возьмуть ся. Я и самъ ихъ бою ся.

А Секлеры скорше, якъ бы можна „Отче нашъ" змовити, появили ся вже й на подвôрю у вôйта а найстаршій мѣжь ними, Борчошь, розповѣвъ заразъ, якъ и що було и домагавъ ся, щобы зробити єму справу.

Вôйтъ подавъ насамперѣдъ Борчошеви а вôдтакъ и кождому зъ Секлерôвъ руку, лишь зъ хорошою молодичкою зробивъ выимку, бо погладивъ єѣ легенько попôдъ бороду а вôдтакъ промовивъ поважно:

— Любî и честнî мои приятелѣ! Стала ся вамъ нечувана кривда и треба того при-

Кайндль мешкали въ однôй хатѣ. Кайндль дôзнавъ ся, що его товаришь мае якôсь заощадженû грошѣ и тому захотѣлось ему дôстати у свои руки товариша, хочь бы прийшло ся его забити. И справдѣ дня 16 с м. въ ночи ударивъ вôнъ спячого Кіслінґера сокирою и покалѣчивъ его такъ тяжко, що ледви чи вôнъ буде жити. Кайндля увязнено. — Пôдчасъ весѣля у селянъ въ Кôцмани гôсть весѣльный Авґустъ Аксентовичъ стрѣливъ кôлька разôвъ зъ револьверу до селянки Русмановои и зранивъ еѣ небезпечно. Яка була причина тому, не знаемо.

— **О чѣмъ свѣдчить се?** Минувшого року увязнено въ Лондонѣ за піяньство 30.657 особъ. Въ тôмъ числѣ було ажь 9 359 женщинъ. Часописи въ жалемъ записують се число и кажуть, що оно буде такъ рости, бо такій жіяцкій часъ наставъ у Лондонѣ.

† Посмертнû вѣсти.

— Павло Зарицкій, выслуженый учитель народныхъ школъ, померъ 18 с. м. у Львовѣ въ 53 роцѣ житя. Вôнъ написавъ брошурку „Мишаиду" въ 1863 роцѣ, крôмъ того выдавъ свои поезіѣ въ Коломыи, а у Львовѣ твôръ „Арендарь". Въ завѣщаню призначивъ 2000 зр. на добродѣйнû цѣли.

Господарство, промыслъ и торговля.

Исторична минувшôсть нашихъ ростинъ лушпаковыхъ.

(Посля дра Є. С. Цѣрна.)

(Конець.*)

Бôбъ есть одною изъ тыхъ ростинъ, котрû люде управляли ще въ доисторичныхъ часахъ. Зерна бобу знайдено н. пр. въ Швайцаріи и Италіи мѣжь останками зъ т. зв. збронзового вѣку, а зъ исторіѣ звѣстно, що вже въ найдавнѣйшихъ часахъ роблено зъ бобу муку, котру уживано до хлѣба. Здае ся, що бôбъ занесли до Европы Арійцѣ, а слово faba (латиньска назва на бôбъ) знаходить ся въ кôлькохъ арійскихъ мовахъ. Такъ само и наше слово „бôбъ" знаходить ся вже й въ старославяньскôй мовѣ. Доси знайдено дико ростучій бôбъ напевно лишь надъ моремъ Каспійскимъ. Чи вôнъ росте дико также въ Альґірѣ и Оранѣ, не знати, але замѣтно, що вже Плиній згадуе про дико ростучій бôбъ въ Мавританіи. Де Кандоль догадуесь, що бôбъ росъ дико рôвночасно надъ моремъ Каспійскимъ и въ пôвнôчнôй Африцѣ. Въ старôмъ завѣтѣ згадуе ся про бôбъ два разы, а зъ того видко, що его знали вже й жиды; мабуть тому они его и до нинѣ такъ люблять и продають вареный пôдъ назвою „гайсе бобелесъ" (горячій бôбъ). Бôбъ бувъ знаный очевидно и въ Єгиптѣ, а Геродотъ розказуе, що египетскû священики уважали бôбъ за „нечисту" ростину и и длятого заказували его садити Всежь таки здае ся, що бѣднѣйшû люде въ Єгиптѣ его садили и ѣли.

Майже у всѣхъ стародавныхъ народôвъ, якъ н. пр. у Єгиптянъ, Индôвъ, Грекôвъ и Римлянъ уважавъ ся бôбъ образомъ смерти, и длятого на поминкахъ по помершихъ своякахъ подавано мѣжь иншими стравами также и бôбъ. Чорнû пятна на цвѣтѣ бобу уважано за жалобнû буквы, а зъ того мабуть пôшла була также повѣрка, що душѣ помершихъ влазять въ бôбъ. У старыхъ Грекôвъ называвъ ся бôбъ „кыамосъ" и гравъ непослѣдну ролю въ ихъ обрядахъ религійныхъ и звычаяхъ. Въ Гомеровôй Иліядѣ згадуе ся про бôбъ вже яко про ростину, котру управляе ся, а Вірховъ знайшовъ зерна бобу навѣть въ розкопахъ Троѣ. Въ старôмъ Римѣ приношено бôбъ въ жертву богини Карна, котрои задачею було доглядати того, щобы въ чоловѣцѣ добре росли внутренности и були здоровû; ей приношено длятого въ жертвѣ розвареный бôбъ зъ саломъ и прошено, щобы она вôдганяла чарôвницѣ. Старû Атенцѣ мали окремого бога вôдъ бобу званого „кіянітесъ", котрый при помочи бобу помагавъ выбирати завсѣгды старшину.

Чорный и бѣлый бôбъ служивъ взагалѣ стародавнымъ народамъ за средство до голосованя, особливо въ судахъ: бѣлый бôбъ вытягненый въ судѣ означавъ вырокъ уневинняючій, а чорный бôбъ вырокъ засуджуючій. Въ старôмъ Римѣ була цѣла одна родина, що вôдъ бобу мала свою назву Фабіевъ. Въ червни обходжено также въ Римѣ свято бобу и тогды приношено богамъ въ жертву молодый бôбъ. Спѣваки ѣли бôбъ, щобы мали чистый голосъ и длятого называно ихъ „фабаріями". Цѣкаве есть, що Пітаґорасъ заказувавъ своимъ ученикамъ не лишь ѣсти бôбъ, але навѣть ити полемъ, де бôбъ бувъ посѣяный, мабуть длятого, що у стародавныхъ народôвъ була повѣрка, що бôбъ здувае, вôдбирае память и сонъ и т. д. Въ свято помиреня зъ покутуючими душами, що страшили людей, або въ т. зв „лемуріи" ходивъ господарь въ ночи босо по цѣлôмъ своѣмъ господарствѣ и набравши чорного бобу кидавъ его що крокъ поза себе и зашептувавъ духôвъ.

Сочевиця управляла ся также вже вôдъ непамятныхъ часôвъ у всѣвъ краяхъ доокола Середземного моря; доси не знайдено еѣ нѣгде дико ростучою. Въ Єгиптѣ уживано сочевицѣ въ великôй масѣ на поживу и спроваджувано еѣ зъ Пелюзіюмъ надъ устемъ Нілю, але здае ся, що высшû клясы уважали еѣ подôбно якъ и бôбъ за нечисту страву. Зъ бібліѣ знаемо, що Єсавъ продавъ свое первородство за мыску сочевицѣ; тамъ згадуе ся также, що страва ся выглядала червонаво. Дехто добачуе въ тôмъ доказъ, що жиды вже тогды приготовляли сочевицю въ подôбный способъ, якъ еѣ приготовляють до нинѣ въ Єгиптѣ, т. е., здоймали зъ неи верхну лупинку мабуть черезъ опихане. У Грекôвъ называлась сочевиця „факосъ" а Арістофанесъ называе еѣ хлѣбомъ бѣдныхъ. Зазначити тутъ потреба, що бувъ часъ коли рôдъ закаменѣлостей т. зв. нумуліты, котрû знайдено въ Єгиптѣ, уважано за закаменѣлу сочевицю, котрою живили ся жиды въ египетскôй неволи ставлячи пірамиды и другû величезнû будовлѣ египетскû. Якъ въ великôй масѣ спроваджувано сочевицю зъ Єгипту до Риму, може бути доказомъ та згадка, посля котрои на корабли, на котрôмъ за цѣсаря Каліґулѣ привезено до Риму той обеліскъ, що стоить нинѣ передъ церковою св. Петра, привезено рôвночасно 120.000 мѣръ сочевицѣ.

*) Гляди ч. 214 „Народ. Часописи".

ТЕЛЕГРАМЫ.

Буданештъ 20 жовтня. Є. Вел. Цѣсарь принимавъ на приватнôй авдіенціи ґр. Кальнокого а опосля ґр. Таффого.

Парижъ 20 жовтня. Въ честь россійскихъ официрôвъ вôдбувало ся снѣдане въ міністерствѣ справъ заграничныхъ, пôдчасъ котрого Девель тоастувавъ въ честь царскои родины Моренгаймъ, въ честь Карнота и цѣлои Францiѣ, а Авелянъ въ честь французкои арміѣ и маринарки. — Похоронъ Макъ-Магона вôдбуде ся въ недѣлю, позаякъ россійскû офіцирû хотять взяти въ нѣмъ участь.

Берлинъ 20 жовтня. Бронсартъ-Шелендорфъ именованый міністромъ вôйны на мѣсце Кальтенборна.

Надôслане.

мѣрно укарати, хто вамъ еѣ зробивъ. Однакожь можете бути спокôйнû, бо вôнъ вже дôставъ ся въ нашû руки. Хто бы то не бувъ, мусить бути строго укараный.

— На куснѣ его порубати! — вôдозвавъ ся дзвôнкій голосъ хорошои молодички.

— Якось то буде. Насамперёдъ кажу закувати его въ кайданы и вôдставити пандурами до Кронштадту. Нехай тамъ судъ его судить. А теперь щаслива вамъ дорога.

Коли хороша молодиця переходила попри мене, то ажь очи ей засвѣтили ся наразъ зъ гнѣву.

— То вы — питае она — загубили ту цвѣтку? — и вже хотѣла еѣ кинути.

— Коли вы еѣ знайшли, то она не загубила ся. Цвѣтка та була призначена для хорошои дѣвчины, а тымчасомъ дôстала ся хорошôй молодичцѣ и въ дуже добрû дôстала ся руки.

Красавиця спаленѣла, якъ молода дѣвчина и спустила очи въ долину, а вôдтакъ вôдозвала ся зъ тиха:

— Чудна цвѣтка!... Де лишь она такъ розцвила ся въ зимѣ?...

У воротахъ споглянула ще крадкома на мене, але вже видко було, що ей було мене трохи жаль.

На улици чекали Секлеры. Мы думали, що они чекали на молодицю. Але дежь тамъ; они все ще чекали, хочь она до нихъ прийшла. Привязали конѣ до плота а самû посѣдали и чекають.

Вôйтъ дивить ся черезъ хвильку на нихъ а далѣ й питае:

— Чого вы, людцѣ добрû, чекаете?

— Чекаемо, ажь того панича закують въ кайданы и поведуть.

А вôйтъ тогды розсердившись, якъ не крикне:

— Ахъ вы урвителѣ, вы ледаща голото! Забирайтесь заразъ зъ вôдси. Вы тутъ будете менѣ приказувати, коли я маю кого казати закувати въ кайданы и вôдвести до суду? Забирайтесь заразъ зъ вôдси, а нѣ, то посѣчу васъ на капусту.

Они дрожали якъ осикове листе, коли почули таку бесѣду, а я питаю вôдтакъ вôйта:

— Зъ вôдки у васъ вôдвага, такъ до тыхъ людей говорити? Буде намъ всѣмъ ще яке нещастє.

— Зъ вôдки у мене вôдвага? Бо я тыхъ людей знаю. Коли они мають въ чôмъ право, то они зухвалû и не уступлять ся, але скоро не мають права, то мовчать тихо.

И дѣйстно, всѣ посѣдали заразъ на конѣ и поѣхали до своихъ возôвъ. Послѣдна сѣла на коня хороша молодичка, але передъ тымъ ще кивнула на гайдука и шепнула ему до уха:

— Держѣть чако, пане гайдукъ!

Вôдтакъ отворила свою шкôряну торбу и высыпала зъ неи повно всякихъ балабушкôвъ та каже:

— То я спекла собѣ ихъ на дорогу, але дайте ихъ тому бѣдному, коли будете вести его до суду.

За редакцію вôдповѣдає Адамъ Креховецкій

Тягнене вже въ четверъ — Тягнене вже въ четверъ

Льосы зъ Инсбрука по 50 кр.

Головна выграна

50.000 злр. а. в.

114 Льосы поручають:

Кіцъ и Штофъ, Товариство банкове Шеленберґъ и Крейзеръ М. Йонашь.

Дня 10 падолиста 1893 р. вôдбудуть ся

ЗАГАЛЬНЇ ЗБОРЫ

карпацкои крамницѣ

въ Яблоновѣ.

ПОРЯДОКЪ:

Затверджене рахункôвъ.
Розвязане Товариства.

115 **Дирекція.**

ПРИГОТОВЛЕНЕ

на

ОДНОРОЧНЫХЪ ОХОТНИКÔВЪ

и до принятя въ

ц. и к. войсковѣ школы

почвнае ся въ приватной войсковой приспособляючôй школѣ — **3 лютого с. р.**

Frisch, Wien 1, Schottenbasteingasse 4.

директоръ, ц. и к. майоръ въ пенс., уперед проф. въ ц. и к. Академіи вôдъ женї и корпусѣ вôдъ мінъ и пр.

Проґрамы даромъ.

Бюро оголошень и дневникôвъ

приймае

ОГОЛОШЕНЯ

до всѣхъ дневникôвъ

по цѣнахъ ориґінальныхъ.

До

Народнои Часописи, Ґазеты Львôвскои и „Przegląd-y"

може лише се бюро анонсы приймати.

Антикварска оферта.

МАЙЕРЪ, ЛЕКСИКОНЪ

4 (найновѣйше) выдане

елеґантныхъ томôвъ оправленыхъ въ полотно, якъ нове, замѣсть

зр. 96 зр. 55.

M. Kuppitsch W-we Wien, 1 Schottenring 3

ВѢДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІѢ

поручае

найновѣйше патентоване начинє кухонне зъ внѣ ґальванічно нікльоване, у внутрѣ повлечене чистою и дуже тревалою емалією.

До набутя у Ивана Шумана у Львовѣ

площа Бернардиньска и у всѣхъ бôльшихъ торговляхъ зелѣза.

С. Кельсенъ у Вѣдни

поручае

Кльосеты зъ переплывомъ воды и безъ того. — Руры клосетовѣ. — Каналовѣ насады зъ патентовымъ замкненемъ. — Збôрники на воду. — Комплетнѣ уряджения купелевѣ. — Вентіляторы. — Приборы до водотягôвъ, якъ такожъ руры лянѣ и кованѣ. — Помпы, фонтаны и и всякѣ арматуры.

Заступники дла ГАЛИЧИНЫ и БУКОВИНЫ

Львôвъ ГАМЕЛЬ и ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане высылае ся катальоґи.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ Ѳ. И. Вебера.